

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/92/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921203550
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7921203550.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a sudcov JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej a JUDr. Martina Kolesára v právnej veci navrhovateľa A. B. nar. XX.XX.XXXX trvale bytom C. D. XX E. zastúpeného JUDr. Zuzanou Gazdičovou advokátkou so sídlom M. R. Štefánika č. 2393/29 Trebišov proti matke F. B. nar. X.X.XXXX trvale bytom G. zastúpenej Advokátskou kanceláriou Cibere & Bovan IČO: 35 564 369 M. R. Štefánika 1161/184 Trebišov za účasti starých rodičov A. B. nar. XX.X.XXXX a H. B. nar. XX.X.XXXX oboch bývajúcich v C. D. XX E. v konaní o určenie otcovstva k maloletej I. B. nar. XX.XX.XXXX trvale bytom C. D. XX E. zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov a návrhu starých rodičov A. B. a H. B. na zverenie maloletej I. B. do náhradnej osobnej starostlivosti o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č.k. 16Pc/39/2021-88 zo dňa 28.2.2022 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 16Pc/39/2021-129 zo dňa 27.5.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a IV.

odôvodnenie:

1. Preskúmaným rozsudkom súd prvej inštancie I. určil, že A. B., nar. XX.XX.XXXX je otcom maloletej I. B., nar. XX.XX.XXXX z matky F. B., nar. X.X.XXXX,
 - II. zveril maloletú I. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca,
 - III. vyslovil, že každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok,
 - IV. zaviazal matku prispievať na výživu maloletej I. sumou 50 Eur mesačne, vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred, k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku,
 - V. vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.
2. Následne dopĺňacím rozsudkom zamietol návrh na zverenie maloletej I. B. do náhradnej osobnej starostlivosti a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
3. Svoje rozhodnutie založil v podstate na zistení, že otec sa podaným návrhom domáhal určenia, že je otcom maloletej I. a zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti svojich rodičov A. B. a H. B., ktorí zabezpečujú starostlivosť o maloletú. Svoj návrh doplnil dňa 19.11.2021. Taktiež vychádzal zo zistenia, že dňa 8.10.2021 starí rodičia A. B. a H. B. podali návrh na zverenie maloletej I. do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Následne po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie uzavrel, že otcom maloletej I. B., nar. XX.XX.XXXX je navrhovateľ A. B., keďže v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa súložil s matkou dieťaťa, matka iných partnerov nemala, čo matka aj potvrdila. V ďalšom mal na základe výsledkov vykonaného dokazovania za preukázané, že keďže rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a obaja žijú a pracujú v Českej republike, osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečujú starí rodičia A. B. a H. B. s tým, že otec je s dieťaťom v kontakte prostredníctvom sociálnej siete každý deň a kolízny opatrovník, ktorý vykonal šetrenia a vypočul maloleté dieťa, potvrdil, že maloletá I. B. má vrúcny vzťah k starým rodičom a otcovi, slabú citovú väzbu voči osobe matky, ktorá o dieťa určité obdobie neprejavovala záujem a o častejší kontakt sa snaží cca. rok, no nie je v takej intenzite a spôsobom, ako prejavuje záujem o dieťa otec, ktorý okrem denného kontaktu prispieva na jej výživu sumami pokrývajúcimi všetky potreby dieťaťa. Pri určovaní výživného vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa, ako aj schopností a možností na strane rodičov s tým, že dieťa je v predškolskom zariadení, obidvaja rodičia sú zamestnaní a matka už predtým prispievala na výživu sumou 60 Eur mesačne, a keďže bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie práceneschopná, súd prihliadol k tejto skutočnosti a uložil jej prispievať na výživu maloletej sumou 50 Eur mesačne. Následný dopĺňací rozsudok oprel o záver, že v pôvodnom rozsudku opomenul rozhodnúť o návrhu otca a starých rodičov na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, preto v zmysle § 225 CSP vyhlásil dopĺňací rozsudok a zdôraznil, že maloletá bola rozsudkom zo dňa 28.2.2022 zverená do osobnej starostlivosti otca, ku ktorému má vytvorený blízky citový vzťah a hoci otec žije a pracuje v Českej republike, táto skutočnosť mu nebráni v zabezpečovaní potrieb maloletého dieťaťa, ktoré žije v domácnosti starých rodičov na Slovensku, s dieťaťom je v každodennom telefonickom kontakte, chodí za dieťaťom na Slovensko a finančne ho podporuje. Preto súd dospel k záveru, že neboli vytvorené podmienky na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti rodičov. Rozsudok súd prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom odôvodnil ustanovením § 94 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 65 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 61 a § 62 Zákona o rodine a ustanovením § 110 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku a § 52 Civilného mimosporového poriadku, § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj § 225 ods. 1, 2 a 3 Civilného sporového poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku včas, v zákonnej lehote čo do výroku II. o zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca a čo do výroku IV. o povinnosti prispievať na výživu maloletej I. sumou 50 Eur mesačne podala odvolanie matka, ktorá ho žiadala v tejto časti zmeniť a zveriť maloletú I. B. do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na jej výživu sumou 50 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vytýkala súdu prvej inštancie, že tento na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil. Zdôraznila, že napriek tomu, že obaja rodičia žijú a pracujú v Českej republike a osobnú starostlivosť o maloletú I. zabezpečujú starí rodičia zo strany otca, súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca napriek tomu, že tento nie je schopný sa o dcéru osobne starať a žiadal ju zveriť do osobnej starostlivosti jeho rodičov. Z celého konania jednoznačne vyplynulo, že snahou navrhovateľa, ako aj starých rodičov maloletých je získať maloletú do opatery starých rodičov na základe klamstiev a osočovania jej osoby. Je síce pravdou, že žila v partnerskom vzťahu s navrhovateľom a po rozpade tohto vzťahu sa dostala do mimoriadne zlej sociálnej situácie, keď jej nemal kto pomôcť a trvalo dlhšiu dobu, kým si usporiadala svoj život, keďže nemá žiadnu bližšiu rodinu, ktorá by jej mohla finančne vypomôcť, preto sa aj dohodla s rodičmi navrhovateľa, že jej dcéra bude nejaký čas u nich, kým sa jej podarí zabezpečiť príjem a bývanie. Je toho názoru, že ako matka má prednosť pred starými rodičmi, aby mohla mať svoju dcéru pri sebe a vychovávať ju. Rozhodnutie súdu, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľa, je zjavne nesprávne, keďže bola zverená otcovi, ktorý sa o ňu osobne nechce a nemôže starať, a v skutočnosti bola zverená rodičom navrhovateľa. V tejto súvislosti poukázala na článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článok 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a článok 19 Ústavy SR, ako aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kutzner vs. Nemecko zo dňa 26.2.2002 v nadväznosti na článok 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. Vydaným rozsudkom boli porušené jej práva ako rodiča osobne sa starať o dcéru, keďže rozsudok zjavne smeruje k tomu, aby bola dcéra v starostlivosti starých rodičov, ktorí nie sú schopní vychovávať jej dcéru, nehľadia v skutočnosti na blaho dieťaťa, správajú sa sebecky, vyvolávajú konflikty a absolútne neakceptujú, že dieťa má matku ako podstatnú, nenahraditeľnú a nezastupiteľnú súčasť života dieťaťa. Preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie iba výsledkom účelového a manipulatívneho správania sa rodičov navrhovateľa a ich snahy, aby sa dcére odcudzila. Spochybnila aj argumentáciu smerujúcu k tomu, že starí rodičia majú lepšie materiálne podmienky pre výchovu maloletého dieťaťa,

než ona ako biologický rodič. V súčasnosti má stabilný príjem a bývanie v Čechách a napriek tomu, že si chcela dcéru vziať k sebe od navrhovateľov, bola napadnutá a fyzicky jej bolo zabránené dcéru si zobrať do svojej osobnej starostlivosti.

6. K podanému odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť s poukazom na to, že dieťa má u jeho rodičov vytvorené všetky podmienky pre zdravý vývin a je o ňu riadne postarané, s dieťaťom komunikuje každý deň a zdravie a šťastie jeho dcéry je pre neho najdôležitejšie. Dcéru pravidelne navštevuje, každý deň s ňou komunikuje prostredníctvom videohovorov, riadne prispieva na zabezpečenie všetkých jej potrieb, plánuje v budúcnosti vziať dcéru do svojej osobnej starostlivosti, avšak nateraz je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa ostať na území SR v opatere starých rodičov, ktorá je na starých rodičov citovo naviazaná, a v súčasnej situácii by vytrhnutie z jej známeho rodinného prostredia spôsobilo maloletému dieťaťu zdravotné problémy. Od septembra 2022 navyše nastupuje v obci, v ktorej má trvalý pobyt, do prvého ročníka základnej školy. Poukázal aj na nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo maloleté dieťa dočasne zverené do výchovy a opatery starých rodičov A. B. a H. B.. Maloletá navyše matku odmieta, keďže o ňu po dlhšiu dobu nejavila záujem. Poukázal na článok 3 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 12 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zdôraznil, že rodinné právo je postavené na viacerých základných zásadách. Vo všetkých veciach, ktoré sa týkajú maloletého dieťaťa, je však vždy prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní záujem maloletého dieťaťa.

7. K podanému odvolaniu sa vyjadril aj kolízny opatrovník, ktorý sa plne stotožnil s vyjadrením navrhovateľa a poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia, sleduje najlepší záujem maloletej I. a je v prospech maloletého dieťaťa. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

8. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti podľa ustanovenia § 65 a § 66 CMP v spojení s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario a § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci náležité dokazovanie, výsledky ktorého následne správne vyhodnotil vo vzťahu k predmetu konania, jednotlivé dôkazy vyhodnotil v ich vzájomnej súvislosti a následne vo veci aj vecne správne rozhodol. Vzhľadom k medziam odvolacieho návrhu matky predmetom odvolacieho konania sa stalo len zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca a určenie jej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu, keďže došlo k právoplatnému zamietnutiu návrhu na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Ak aj napadnutým rozhodnutím, podľa názoru odvolacieho súdu, došlo zrejme k nariadeniu simulovanej náhradnej starostlivosti, keďže dieťa bolo síce zverené otcovi do osobnej starostlivosti, ale faktickú osobnú starostlivosť o maloletú I. B. uskutočňujú starí rodičia A. a H. B., vzhľadom k vyššie uvedenému bolo potom predmetom odvolacieho prieskumu pred odvolacím súdom len posudzovanie zákonných predpokladov pre záver o tom, ktorý z rodičov maloletej je schopný zabezpečiť čo najlepší záujem maloletého dieťaťa za zohľadnenia a vyhodnotenia predpokladov otca a matky pre naplnenie vodiaceho kritéria, ktorým sa riadi každé konanie starostlivosti súdu o maloleté dieťa, teda najlepší záujem maloletého dieťaťa na jeho riadnej výchove a komplexnom vývine maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné brať zreteľ na to, že každé jedno dieťa je jedinečné, treba prihliadnuť na špecifickú rodinnú situáciu, na potreby dieťaťa, osobný kontakt, individuálne vlastnosti a charakteristiky dieťaťa, vek, pohlavie, zrelosť, rozumovú vyspelosť, telesné alebo psychologické odchýlky, sociálny kontext, v ktorom sa dieťa nachádza, s tým, že medzi záujem dieťaťa je radené aj právo dieťaťa na vyjadrenie názoru a jeho zohľadnenie s prihliadnutím na vek a úroveň vyspelosti dieťaťa. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo základných kritérií daných hmotnoprávnou úpravou v ustanovení § 24, § 36 a § 110 Zákona o rodine uzatvára, že výsledky vykonaného dokazovania jednoznačne nasvedčujú správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ak neakceptoval návrh matky na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, keďže z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že matka maloletej sa nevedela začleniť do kolektívu, nevedela sa o svoje deti plnohodnotne postarať a zabezpečiť ich potreby, čo jednoznačne vyplynulo zo správ ÚPSVaR Trebišov. Podľa výsledkov jeho šetrení, matka vystriedala viacero sociálnych zariadení, kde ju evidovali ako neprispôsobivú, viackrát bola upozorňovaná aj sociálnymi pracovníčkami a pri výchove detí bola pasívna a nešermavá s tým, že o deti sa nestarala. Vystriedala viacero sociálnych zariadení, kde ju evidujú ako neprispôsobivú osobu, ktorá sa nevedela začleniť do kolektívu. Taktiež z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa matka nedokáže o svoje deti postarať, o čom svedčí aj skutočnosť, že jej dve deti J. K. B. a L. B.

boli zverené do osobnej starostlivosti ich otca J. B.. Matka nejavila o maloletú dlhodobu záujem s tým, že v roku 2020 ju navštívila raz a v roku 2021 dvakrát. Navyiac matka sa nezúčastnila ani jedného z pojednávanií, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu.

9. Na druhej strane z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že dieťa má vrúcny vzťah k starým rodičom a k otcovi a slabšiu citovú väzbu voči osobe matky s tým, že otec prejavuje o dieťa každodenný záujem denným kontaktom cez sociálne siete, prispieva na výživu dieťaťa v sume pokrývajúcej všetky jeho potreby. Na druhej strane faktické odlúčenie otca ako dôsledok výkonu práce mimo miesta trvalého bydliska maloletej I. B. nestačí pre záver o tom, že si v budúcnosti neprevezme maloletú I. do svojej osobnej starostlivosti. Vychádzajúc z vyššie uvedeného potom odvolací súd uzatvára, že dôvody uvedené v odvolaní matky sa javia ako nepresvedčivé vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o zverení maloletej I. do osobnej starostlivosti otca, ktorý aj keď sprostredkovane je schopný lepšie zabezpečiť starostlivosť o maloletú I.. Správne súd prvej inštancie ustálil aj výšku vyživovacej povinnosti zo strany matky. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v napadnutých výrokoch II. a IV., keďže výsledky vykonaného dokazovania a príjem matky odôvodňujú aj určenú výšku výživného na maloletú I. B..

10. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).